

О Т Ч Е Т

ЗА ДЕЙНОСТТА НА МЕСТНАТА КОМИСИЯ ЗА БОРБА СРЕЩУ ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИТЕ ПРОЯВИ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ПРИ ОБЩИНА РАЗГРАД ПРЕЗ 2016 Г.

Изграждането на личността на подрастващите в специфичната социална ситуация в страната ни изисква прилагане на иновативни и креативни подходи за подкрепа и развитие. Формирането на просоциални, отговорни и активни членове на обществото може да се постигне с широка, ранна и интензивна превантивно-възпитателна дейност в училищните общности, насочвана и подпомагана от всички компетентни институции.

Законът за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните/ЗБППМН/ задължава в общините превантивна дейност да се осъществява и чрез Местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните/МКБППМН/.

I.Организационно състояние на Местната комисия

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните /МКБППМН/ в община Разград бе определена като актуален състав със заповед №75/2016г. на кмета на общината, както следва: Председател-Ердинч Хасанов - заместник - кмет по хуманитарни дейности, секретар - Диана Господинова и членове, представители на различни институции: началникът на отдел «Образование», представители на Отдел «Закрила на детето», Детска педагогическа стая, Регионална здравна инспекция, директори на учебни заведения, юристи и психолози.

Оперативната дейност се осъществява от щатен секретар, 11 обществени възпитатели и 3-ма консултанти /на граждански договори/, при спазване на Закона за БППМН, както и разпоредбите, насоките и изискванията на Централната комисия за БППМН-София.

Базата на комисията се състои от 4 стаи, намиращи се в Общежитието за средношколци: една канцелария, зала за провеждане на заседания и обучения, консултативен кабинет и кабинет за индивидуална корекционно-възпитателна работа на обществените възпитатели. Последният е оборудван с 3 компютъра, свързани с интернет, за ползване при работата с малолетните и непълнолетните, контингент на комисията.

През годината бяха проведени 3 заседания на пленарния състав на комисията и 36-на тричленни състави за разглеждане на възпитателни дела.

Екипът на комисията работи целенасочено, съгласно приетия годишен план по две основни направления: коригиране поведението и подпомагане развитието на малолетни и непълнолетни правонарушители и организиране и координиране на превантивна дейност сред всички подрастващи от общината.

II. Корекционно-възпитателна работа

2.1. Данни за противоправните деяния разглеждани през годината:

Получени преписки и сигнали – 40 /от РП,РС и ОД на МВР Разград/

Образувани възпитателни дела -36

Проведени възпитателни дела -36, като от тях:

- Приключени с решения -30
- Приключени с прекратяване -6

Видове деяния:

- кражби на лично имущество -20 случая /пари,GSM, и др.вещи от домове/
- нарушения на Закона за движение по пътищата – 3 случая
- притежание на наркотични вещества -1 случай
- нанесена телесна повреда -2 случая
- опити за блудствени и хомосексуални действия -2 случая
- увреждане на лек автомобил- 2случая
- увреждане на обществено имущество - 4 случая
- хулигански прояви -2
- неспазване на Закона за българските лични документи - 4 случая

2.2. Извършители - общо 42, от тях:

- малолетни -9 /момчета-7 и момичета -2/
- непълнолетни -33 /момчета -29 и момичета -4/
- с по две прояви за годината -3 деца
- с по четири прояви за годината -2 деца

Групово извършени деяния:

- група от 3 деца – 3 случая
- група от 2 деца – 5 случая
- заедно с пълнолетно лице -3 случая

Самостоятелно извършени деяния -29.

Сравнителни статистически данни:

ГОДИНИ	ОБЩ БРОЙ ДЕЯНИЯ	ОТ ТЯХ КРАЖБИ	ПРОЯВЕНИ ЛИЦА ОБЩО	В Т.Ч. ЖЕНИ
2010г.	80	30 /38%/	84	14 /17%/
2011г.	39	20 /51%/	59	5 /8%/
2012г.	65	25 /38%/	85	11 /13%/
2013г.	42	24 /57%/	60	9 /15%/
2014г.	47	6 /15%/	47	12 /25%/
2015г.	42	13 /30%/	43	8 /18.6%/
2016г.	40	20 /50%/	42	6/14%/

2.3. Анализът на посочените сравнителни данни за последните 7 години категорично показва намаляване на общия брой извършени противоправни деяния и на проявените лица от общината. В сравнение с 2010г. броят на проявите е намалял точно наполовина-от 80 на 40.

Данните за вида на извършените през 2016 година деяния сочат, че непълнолетните са осъществили сериозни престъпления, с които са причинили вреди и са нарушили правата на потърпевшите. Както винаги преобладаващ и увеличен е броят на кражбите-20 на брой или половината от всички деяния. Намалял е броят на престъпленията свързани с наркотици/от 5/2015г. на 1/2016г./ и на побои с нанесена телесна повреда /от 5/2015г. на 2/2016г /. Не са извършвани т.н. компютърни престъпления. Спрямо общия брой на малолетни и непълнолетни в общината/6708/ делът на проявените е 0.62%. През 2010г. е бил 1.46% / от общо 5717-проявени са 84/.

Изследването на причините довели до осъществяване на посочените деяния показва, че те са обусловени на първо място от възрастовите особености на децата , а именно - незрялост, повишена емоционалност и нестабилност, потребност от самоутвърждаване, от изследване на граници и др. Много голяма роля имат и следните важни фактори:

- произход на голяма част от извършителите от непълни и нездрави семейства, които нямат капацитет да изпълняват възпитателните си функции- 7 от проявените са деца на самотни майки, 3 са от институции, на 5 родителите работят в чужбина.
- отглеждане на значителен брой от проявените в социално слаби семейства-10 от децата са с безработни родители,
- наличие в семействата на 13 от проявените на осъждан родител.

2.4. Възпитателни дела и наложени възпитателни мерки:

Първият важен момент в работата на комисията с проявените деца е провеждането на възпитателни дела. При разглеждането им се изяснява спецификата и начинът на извършване на конкретната проява, личностовите особености на детето, неговите дефицити и потребности. Съобразно това се определя подходящата, с очакван позитивен резултат възпитателна мярка. В Закона за БППМН са предвидени 13 възпитателни мерки, като най-леката е предупреждение, а най-тежката – настаняване във Възпитателно училище-интернат. За обективността при определяне на мярката допринася и участието в делата на родителите, на педагогически съветник или класен ръководител.

Разглеждането на възпитателните дела се извършва съобразно изискванията на Закона за БППМН, от тричленни състави, излъчени от пленарния състав за всяко дело. Те се председателстват от юрист. Провеждат се при задължително присъствие на представител на Отдел «Закрила на детето» към Дирекция „Социално подпомагане». Той не само изпълнява функцията на доверен представител на детето, но и при необходимост веднага провежда консултиране.

През 2016г. Местната комисия е наложила общо 72 възпитателни мерки, като в повечето случаи по целесъобразност е налагана повече от една мярка. Най-ефективните и често прилагани мерки са: «Предупреждение», «Поставяне под възпитателния надзор на родителите, със задължение за полагане на засилени грижи», «Задължаване на детето да участва в консултации, обучения и програми за преодоляване на

отклоненията в поведението» и «Поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател». Последната се прилага при най-тежките случаи, тъй като за да може да се коригира ценностната система и поведението на подрастващите, е необходимо продължително възпитателно въздействие от специалист.

Статистиката показва, че за повечето деца провеждането на възпитателното дело е имало полезен, възпиращ ефект и те не са извършили нови прояви.

Най-сериозната възпитателна мярка – настаняване във ВУИ в момента изтърпяват двама непълнолетни - едно момче е настанено в интерната в град Ракитово и една девойка в интернат в град Подем, Плевенско. Те продължават да са на вниманието на комисията, като през учебната година връзката се осъществява по телефона, а през ваканциите с лични срещи.

Предвидената в ЗБППМН възможност за адвокатска защита по време на възпитателните дела е ползвана само при два случая. Възражения или обжалване на решения от възпитателни дела не е имало. Трудностите при призоваването на някои лица се преодоляват с помощта на служители от РУ на МВР, които принудително довеждат неявилите се деца и родители, съгласно ЗБППМН. Съдействие за явяването на децата и родителите, които са от селата, получаваме от кметовете.

През 2016г. към комисията работиха 11 обществени възпитатели и трима консултанти – психолог и двама юристи. Всички притежават необходимото образование, личностни качества, знания, умения и желание да работят с т.н. «трудни» деца. Прилагайки индивидуален подход, подходящи методи и инструменти те осъществяват корекционно - възпитателно въздействие на децата с противоправно поведение. В този процес взаимодействат и с родителите и с приятелския кръг на детето.

С цел постоянно обогатяване на уменията на възпитателите ежесечно се провеждат екипни срещи и супервизии.

III. Помощни органи на Местната комисия

3.1. Консултативен кабинет по проблемите на детската личност

Този помощен орган има съществено значение в работата на комисията. Чрез него при нужда деца, родители и учители получават психо-педагогическа подкрепа от двама психолози и правна от двама юристи. Консултациите се провеждат в специален кабинет в комисията и са безплатни. Водят се всеки работен ден. Най-често се консултират деца, насочени от училищните комисии и по заявка на родители.

3.2. Клуб на педагогическия съветник - вече няколко години чрез тази форма комисията обогатява и развива знанията и уменията на съветниците за извършване на превантивна работа сред учащите се. Под ръководството на секретаря на комисията се провеждат групови супервизии и обучения, подпомагащи индивидуалната корекционно-възпитателна работа с деца в риск в училищата. Съветниците обменят добри практики и методически материали. Съгласуват се предприетите мерки по конкретни случаи.

IV. Превантивна дейност на комисията

4.1. Ранна превенция и откриване на симптоми за извършване на криминални деяния, сред всички учащи се от общината – осъществява се чрез Училищните комисии за превенция на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Използвайки изготвените от Местната комисия бланки, в началото на всяка учебна година, по класове се прави проучване и конкретизиране на социално-поведенческия статус на децата. Установените малолетни и непълнолетни извършители на противообществени прояви и деца в риск се картотекират. С помощта на педагогическите съветници и обществения възпитател, отговарящ за конкретното училище, се набелязват необходимите мерки и дейности за преодоляване проблемите на всяко дете. Някои от по-тежките случаи се насочват за работа в Местната комисия или други институции. Това става с пълното разбиране, ангажираност и съдействие от страна на училищните ръководства, педагогическите съветници и класните ръководители.

4.2. Включване на ученическите общности в превантивни дейности

За трета поредна година през м. февруари проведохме Превантивно-информационна кампания „Месец за безопасен интернет”, съвместно с ОБСНВ, Отдел Образование и ОД на МВР. Целта беше, чрез множество информационни и творчески събития и дейности, да се повиши информираността на деца, родители и учители относно рисковете в интернет и начините за тяхното преодоляване. Кампанията беше обезпечена с разработки на уроци, презентации, видеофилми плакат и три вида флайери.

**КИБЕРПРЕСТЪПЛЕНИЯ – ЗА ТЯХ СЕ НОСИ ОТГОВОРНОСТ
СПОРЕД НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС /НК/**

- Измами чрез мрежата.
- Разпространение на порнография - 41.159 от НК.
- Установяване на незаконни казартни игри - 41.327 от НК.
- Престъпления срещу личността:**
- Закачване с престъпление - 41.144 от НК.
- Прииуда - 41.143 от НК.
- Изнудване - 41.213*А* от НК.
- Клевета и оида - 41.147 и 146 от НК.
- Четене на Чужда Кореспонденция - 41.171 от НК.
- Събиране и разпространение на музика, филми и др. - 41.172*А* от НК.
- Компютърни престъпления - промяна, повреждане, унищожаване на данни и програми, кражба и разпространение на паролите/вечежване на вирусци/кибервайдлизъм - 41.9*А* от НК.
- Непълнолетно лице - навършило 14 години, но ненавършило 18 години - в Наказателно отговорно, ако е могло да разпознае собствеността и значението на действието и да ръководи постъпките си/41.31 от НК/
- Противоправните действия, извършени от малолетни/до 14г./ се разглеждат от Местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните и цял се налагат възпитателни мерки.

ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНОСТ В ИНТЕРНЕТ

- Защитете компютъра и мобилния си телефон от нерегламентиран достъп и компютърни атаки! Активизирайте антивирусната си програма. Не отваряйте съобщения по e-mail от непознати, особено с прикачени файлове! Защитете добре паролата си! Ограничете съвместно на файлове със споделен достъп /музика, филми/.
- При комуникации в Интернет не давайте по чуждите поличба лична информация: имена, ЕГН, адрес, училище и др!
- Внимавайте кого давате за приятел в социалните мрежи!
- Ограничавайте публикуването и видимостта на лични снимки, видеофайлове и информации в социалните мрежи!
- Внимавайте със срещите, уговорени по Интернет!
- Помнете! Публикуваната информация не може да се върне. Бори, ако по-късно е изгубил, има шанс тя да е била копирана, пренасочена или препратена. Освен това има уеб-архиви, които съхраняват съдържанието, независимо от това, че то вече е изгубено.
- Не разкривайте, че действително ви е Интернет и пренасочване - изпращайте личните си данни на другите в мрежата!
- Сигнализирайте напрежението, ако сте жертва - не приемайте компромиси със себе си! Сигнал за незаконно или вредно за вас съдържание - адрес <http://web22.net>.

На официалното откриване на кампанията инициативна група от 35 ученици от 9 училища от града разработи и прие **декларация за включване в ” Движение за език без омраза 2016-2017г.”**, обявено от Съвета на Европа и подкрепено от Националния център за безопасен интернет-София. Декларацията бе разпространена и подписана и от болшинството училища в града. Използвайки материалите на училищно ниво се проведе множество дейности, като най-активни бяха ПГИ, СОУ „Хр.Ботев”, ПМГ, ОУ”Вапцаров”, ОУ с.Киченица и други.

През годината продължихме **работата по изграждане правна култура у младите хора и доверие към правоохранителните институции**, като проведохме Симулативен детски съдебен процес по приказката „Вълкът и седемте козлета”с четвъртокласници от ОУ„Вапцаров”. В една от залите на Районен съд, подготвени от съдия Нели Генчева и адвокат Ивелина Игнатова децата влязоха в ролите и разследваха случая. Накрая на процеса сами се произнесоха с присъда спрямо Вълчан Вълчанов. За отличното си представяне децата получиха грамоти от МК и книжки от Съюза на съдиите. Симулативният процес премина при изключителен интерес от страна и на участниците и на зрителите.

Към обогатяване на познанията за законите, институциите и задълженията на подрастващите бяха насочени и беседите в редица училища – ОУ с. Ясеновец, ОУ с. Раковски, ОУ с. Дянково, ЦНСТДМ-Разград, Средношколско общежитие и други.

Отчитайки нивото на извършените произшествия от ученици-млади шофьори по пътищата на общината, през месец декември положихме началото на **инициатива „Законодателни последици от пътно-транспортни нарушения”**. С подкрепата на Районен съд-Разград, в лицето на съдиите Н.Генчева и Н.Борисов в двете гимназии, дали последните жертви при катастрофа, проведохме беседи с учениците от 11-ти и 12-ти класове. Беседите по темата ще продължат и през настоящата година в останалите гимназии.

Работата по предпазване на учащите се от агресията и насилието насочихме към реализиране на **инициативи, утвърждаващи положителните ценности и качества на хората**. С учениците от начален етап в ОУ „В.Левски” организирахме тематичен концерт под наслов „Заедно творим добрини”. С много вълнения в театралната зала на училището те представиха драматизации, песни, стихове и дори театрален спектакъл от формацията „Роли Дроли“, утвърждаващи добротата като важно и необходимо човешко качество. На финала на концерта всеки изявил се клас бе отличен с награда от ръководството на Местната комисия.

С ОУ „Н.Икономов” си партнирахме при провеждането на училищна кампания „Да спасим добротата”. В навечерието на светлия християнски празник Великден учениците изразиха своята вяра в пречистващата сила на милосърдието и добротата чрез стихове, рисунки и съчинения. Кампанията завърши с тематичен концерт на който се представиха отличените творби, много песни и танци. Най-добрите участници бяха наградени от секретаря на комисията и училищното ръководство.

Превенция на негативните прояви осъществихме и чрез две спортни събития – турнири под наслов „Общуваме толерантно, играем честно”. Първият се проведе в училище „Отец Паисий”, по футбол, между отбори на различните класове. Вторият турнир бе общински и се проведе в навечерието на Световния ден на толерантността -16-ти ноември. В двете състезателни дисциплини –бадминтон и баскетбол се включиха отбори и индивидуални състезатели от 11училища. Спецификата на турнирите беше в приемането и личното подписване от всеки участник на харта на турнира, чрез което състезателите заявиха желанието си да играят честно и без грубост, да спазват правилата на играта, да уважават всички състезатели, съдиите и публиката, да приемат поражението с достойнство. Подкрепяни от съучениците си участниците се състезаваха с голямо желание за представяне на ниво и показаха добри спортни умения. Наградите на класираните се на призовите места/купи, медали, тениски/ бяха връчени от кмета на общината д-р Валентин Василев и началника на РУО Атанас Дончев. Предвижда се този турнир да се провежда ежегодно.

Пред родителите на учениците от ОУ в с. Ясеновец, ОУ с. Раковски и ОУ с. Дянково презентирахме темата: „Законодателството за деца. Закон за БППМН и възпитателни мерки за малолетни и непълнолетни”.

Анализирайки характерът и ефективността на различните превантивни дейности екипът на комисията реши да приложи нова форма на информиране и въздействие върху ученическите общности. Изготвихме стенен календар за 2017г. с позитивно, превантивно съдържание и го предоставихме на всички паралелки от общината. Многоцветен, шеговит, забавен, с множество красиви цветни илюстрации, календарът информира учениците за малко популярни празнични събития и чествания, съдържа любопитни факти, насочва към позитивни мисли и дела. Отбелязани са Световните дни на доброта, приятелството, толерантността, щастието, усмивката, сътрудничеството между поколенията и други. Календарът, с мото, което носи посланието „2017 – 365 специални дни“ предлага на страниците си и място, където да се отбелязват важните за класа събития. По този специфичен начин се очаква да се допринесе за формиране у децата на стойностна ценностна система.

Местната комисия осъществява дейността си като поддържа устойчиви партньорски отношения с организации и институции работещи в подкрепа на децата - с Отдел «Образование», РИО на МОН, Районна прокуратура, ОД и РУ на МВР, Отдел «Закрила на детето», Сектор „Пробация“, БЧК и др.

Секретарят на Местната комисия участва целогодишно в работата на Общинския съвет по наркотични вещества и Общинската комисия за закрила на детето.

Представители на Местната комисия участват като членове на екипите по Координационния механизъм за взаимодействие при работата в случаи на деца-жертви на насилие или в риск.

Във връзка с осъществявания контрол от страна на Районна прокуратура върху дейността на МК по разглеждане на възпитателни дела, периодично се подава писмена информация за наложените възпитателни мерки по отработените преписки. Обсъждат се проблеми и процедури, свързани с извършените закононарушения от подрастващите.

Цялостната дейност на екипа на МКБППМН се осъществява при спазване на принципите за отчитане на най-добрия интерес на детето, уважение на личността му и конфиденциалност.

Търсенията на екипа на Местната комисия на все по-резултатни форми на превантивна работа доведоха до формирането в края на календарната година на нови структури за работа в част от училищните общности – Училищните превантивни клубове. Като доброволни, извънкласни форми на обединяване на ученици, тяхната цел и задача ще бъде да инициират дейности адекватни на потребностите и спецификите на съответните групите от връстници, да въздействат по-резултатно на техните разбирания, мотиви и действия.

Развитието и утвърждаването на тези клубове и разгръщане на ефективна превантивна работа ще бъде акцент в усилията на екипа на МКБППМН през новата 2017 година.

Изготвил:
Секретар МКБППМН

Зам.-кмет и
Председател на МКБППМН:

/Диана Господинова/

/Ердинч Хасанов/